

Cuprins

<i>Prefață</i> de Dinu Săraru	5
<i>Cuvânt-înainte</i> de Mihai Mihaela	7
● PROZA NARATIVĂ – Accepții ale termenului, evoluție și tipologie. Concepte operaționale	9
● STRUCTURA TEXTULUI NARATIV	11
● SPECII NARATIVE – CONCEPTE OPERAȚIONALE	20
● LIMBAJUL PROZEI NARATIVE	27

FUNDAMENTE ALE CULTURII ROMÂNE

● ORIGINILE ȘI EVOLUȚIA LIMBII ROMÂNE – prezentare sintetică	37
--	----

LITERATURA POPULARĂ

● TEME, MOTIVE, MITURI POPULARE	46
◆ LEGENDA POPULARĂ	48
◆ „DRAGOȘ-VODĂ” – legendă populară	48
◆ „DREPTATEA LUI ȚEPEȘ” – legendă populară	51
◆ „STÂNCA CORBULUI” – legendă populară	54
◆ BASMUL POPULAR	55
◆ „PRÂSLEA CEL VOINIC ȘI MERELE DE AUR” – basm popular	55
◆ „ALEODOR ÎMPĂRAT” – basm popular	61
◆ „TINEREȚE FĂRĂ BĂTRÂNEȚE ȘI VIAȚĂ FĂRĂ DE MOARTE” – basm popular	63

LITERATURA CULTĂ

UMANISMUL

MARII CRONICARI

□ GRIGORE URECHE	75
◆ „LETOPISEȚUL ȚĂRII MOLDOVEI” (1359 și 1594) – prezentare generală	75

□ MIRON COSTIN.....	81
♦ „LETOPISEȚUL ȚĂRII MOLDOVEI” (1595-1661)	
– prezentare generală.....	83
♦ „DE NEAMUL MOLDOVENILOR, DIN CE ȚARĂ AU IEȘIT STRĂMOȘII LOR” – prezentare generală.....	84
□ ION NECULCE.....	87
♦ „LETOPISEȚUL ȚĂRII MOLDOVEI” (1661–1743)	
– prezentare generală.....	89
♦ „O SAMĂ DE CUVINTE” – prezentare generală.....	90
□ DIMITRIE CANTEMIR.....	94
♦ „ISTORIA IEROGLIFICĂ” – prezentare generală.....	97
♦ „DESCRIEREA MOLDOVEI” – prezentare generală.....	100

ILUMINISMUL

● ILUMINISMUL – trăsături, manifestări.....	107
♦ ȘCOALA ARDELEANĂ.....	108
□ ION BUDAI-DELEANU.....	111
♦ „ȚIGANIADA”.....	111

PERIOADA PAȘOPTISTĂ

● REVISTA „DACIA LITERARĂ” – manifest literar, doctrină estetică.....	119
● LITERATURA PAȘOPTISTĂ (1830–1860).....	120
□ NICOLAE BĂLCESCU.....	120
♦ „MIHAI VITEAZUL” – portret literar.....	123
□ VASILE ALECSANDRI.....	125
♦ „BALTA-ALBĂ” – povestire.....	127
□ COSTACHE NEGRUZZI.....	131
♦ „SOBIESKI ȘI ROMÂNII” – nuvelă.....	132
♦ „ALEXANDRU LĂPUȘNEANUL” – nuvelă.....	137
□ NICOLAE FILIMON.....	147
♦ „CIOCOI VECHI ȘI NOI” – roman.....	148

EPOCA MARILOR CLASICI

● CRITICISMUL JUNIMIST ♦ „JUNIMEA” ♦ „CONVORBIRI LITERARE” ..	169
□ TITU MAIORESCU.....	172

ROMANTISMUL

● ROMANTISMUL – trăsături, manifestări	178
□ MIHAI EMINESCU	180
☆ PORTRETUL SCRITORULUI	180
◆ „SĂRMANUL DIONIS” – nuvelă fantastică	186
◆ „FĂT-FRUMOS DIN LACRIMĂ” – basm cult	193
□ ION CREANGĂ	196
◆ „POVESTEA LUI HARAP-ALB” – basm cult	202
* Elemente folclorice preluate din basmul popular.	214
* Arta narațiunii lui Ion Creangă în basmul „ <i>Povestea lui Harap-Alb</i> ”	216
◆ „DĂNILĂ PREPELEAC” – basm cult	219
* Limbajul prozei narative în basmul „ <i>Dănilă Prepeleac</i> ”	225
◆ „AMINTIRI DIN COPILĂRIE” – Bildungsroman	228

REALISMUL

● REALISMUL – trăsături, manifestări	240
□ ION LUCA CARAGIALE	242
◆ „VIZITĂ” – schiță	245
◆ „D-L GOE...” – schiță	248
◆ „TREN DE PLĂCERE” – schiță	251
◆ „URGENT” – schiță	257

NATURALISMUL – VARIANTĂ A REALISMULUI

● NATURALISMUL – trăsături, manifestări	264
□ ION LUCA CARAGIALE	265
◆ „ÎN VREME DE RĂZBOI” – nuvelă psihologică	265
◆ „DOUĂ LOTURI” – nuvelă psihologică	272
◆ „LA HANUL LUI MÂNJOALĂ” – nuvelă psihologică	281
◆ „KIR IANULEA” – nuvelă psihologică	287
□ IOAN SLAVICI	297
◆ „POPA TANDA” – nuvelă realistă	300
◆ „BUDULEA TAICHII” – nuvelă realistă	306
◆ „MOARA CU NOROC” – nuvelă realist-psihologică	314
◆ „MARA” – roman realist	325
□ GALA GALACTION	332
◆ „MOARA LUI CĂLIFAR” – povestire	333
◆ „GÂNDĂCELUL” – povestire	337
* IDENTITATE CULTURALĂ ÎN CONTEXT EUROPEAN – dezbateri eseu	338

PERIOADA INTERBELICĂ 1918-1947

* ORIENTĂRI TEMATICE ◆ TIPURI DE ROMAN – studiu de caz 347

TRADIȚIONALISMUL

- TRADIȚIONALISMUL – trăsături, manifestări 352
- MIHAIL SADOVEANU 354
  - ☆ UNIVERSUL LITERAR 356
    - ◆ „DOMNU TRANDAFIR” – portret literar 359
    - ◆ „HANU ANCUȚEI” – volum de povestiri 365
      - ◆ „IAPA LUI VODĂ” – snoavă 365
      - ◆ „HARALAMBIE” – povestire tragică 367
      - ◆ „BALAURUL” – povestire tragică 369
      - ◆ „FÂNTÂNA DINTRE PLOPI” – povestire erotică 371
      - ◆ „CEALALTĂ ANCUȚĂ” – povestire erotică 376
      - ◆ „JUDEȚ AL SĂRMANILOR” – legendă 380
      - ◆ „NEGUSTOR LIPSCAN” – aventură 382
      - ◆ „ORB SĂRAC” – portret 386
      - ◆ „ISTORISIREA ZAHARIEI FÂNTÂNARUL”
– povestire erotică 389
    - ◆ „BALTAGUL” – roman tradițional 391
      - * Vitoria și Nechifor Lipan – o pereche de inițiați 408
      - * Asemănări între roman și baladă 409
  - ☆ ROMANUL ISTORIC SADOVENIAN – trăsături 411
    - ◆ „FRAȚII JDERI” – roman 412
    - ◆ „ZODIA CANCERULUI SAU VREMEA DUCĂI-VODĂ” – roman 420
    - ◆ „CREANGA DE AUR” – roman 429

MODERNISMUL

- EUGEN LOVINESCU – Modernismul românesc 441
  - ◆ „CREAȚIA OBIECTIVĂ. L. REBREANU: ION” – studiu critic 444
- * MODERNISM VERSUS TRADIȚIONALISM – Studiu de caz 446
- LIVIU REBREANU 449
  - ◆ „ION” – roman 450
  - ◆ „PĂDUREA SPÂNZURAȚILOR” – roman 461
- CAMIL PETRESCU 468
  - ☆ NOUA ESTETICĂ ÎN LITERATURĂ 469
    - ◆ „ULTIMA NOAPTE DE DRAGOSTE, ÎNTÂIA NOAPTE
DE RĂZBOI” – roman 472
    - ◆ „PATUL LUI PROCUST” – roman 488

□ HORTENSIA PAPADAT-BENGESCU	511
☆ PARTICULARITĂȚI DE ANALIZĂ PSIHOLAGICĂ ÎN CICLUL HALLIPILOR	512
♦ „CONCERT DIN MUZICĂ DE BACH” – roman	514
□ GEORGE CĂLINESCU	529
♦ „CARTEA NUNȚII” – roman	531
♦ „ENIGMA OTILIEI” – roman	550
* <i>Curente literare în romanul „Enigma Otiliei” de G. Călinescu</i>	565
□ MIRCEA ELIADE	566
☆ MIRCEA ELIADE – <i>Personalitate complexă a culturii și a literaturii române</i>	566
♦ „LA ȚIGĂNCI” – nuvelă fantastică	570
♦ „DOUĂSPREZECE MII DE CAPETE DE VITE” – nuvelă fantastică ..	577
♦ „NOȚI LA SERAMPORÉ” – nuvelă fantastică	583
♦ „ROMANUL ADOLESCENTULUI MIOP” – roman	590
♦ „MAITREYI” – roman	603
☆ MAITREY DEVI vs MIRCEA ELIADE – „ <i>Dragostea nu moare</i> ” vs „ <i>Maitreyi</i> ”	613
♦ „NUNTĂ ÎN CER” – roman	614

AVANGARDISMUL

● AVANGARDISMUL – trăsături, manifestări	628
□ URMUZ	631
♦ „PĂLNIA ȘI STAMATE” – proză avangardistă	633
* ROMANUL ÎN PERIOADA INTERBELICĂ. ORIENTĂRI TEMATICE – <i>Studiu de caz</i>	639
□ VASILE VOICULESCU	643
☆ UNIVERSUL PROZEI LITERARE	644
♦ „CIOBĂNILĂ” – povestire	646
♦ „LOSTRIȚA” – povestire fantastică	649
♦ „PESCARUL AMIN” – povestire fantastică	653
♦ „ÎN MIJLOCUL LUPILOR” – povestire fantastică	662
♦ „TAINA GORUNULUI” – povestire fantastică	666
□ MARIN PEDA	670
♦ „VIAȚA CA O PRADĂ” – roman	672
♦ „MOROMEȚII” – roman	686
♦ „CEL MAI IUBIT DINTRE PĂMÂNTENI” – roman	704
□ FĂNUȘ NEAGU	718
♦ „DINCOLO DE NISIPURI” – nuvelă psihologică	719
♦ „DESCOPERIND RÂUL” – povestire	724

POSTMODERNISMUL

- POSTMODERNISMUL – trăsături, manifestări 728
- MIRCEA CĂRTĂRESCU 729
  - ◆ „FLORIN SCRIE UN ROMAN” – povestire în ramă 722
- MIRCEA NEDELCIU 737
  - ◆ „AVENTURI ÎNTR-O CURTE INTERIOARĂ” – nuvelă 739
  - ◆ „ZMEURA DE CÂMPIE” – roman 745
- MIRCEA NEDELCIU, ADRIANA BABEȚI ȘI MIRCEA MIHĂIEȘ . . . 752
  - ◆ „FEMEIA ÎN ROȘU” – roman 752
- DUMITRU RADU POPESCU (D.R.POPESCU) 760
  - ◆ „F” – roman 762
- * TIPURI DE ROMAN ÎN PERIOADA POSTBELICĂ – *Studiu de caz* . . . 780
- * LITERATURA ASERVITĂ IDEOLOGIEI COMUNISTE – *Studiu de caz* . . . 783

PARALELE LITERARE

– ESEURI LITERARE –

- ◆ PARALELA LITERARĂ – definiție – eseu structurat 785
  - ◆ „BALTA-ALBĂ” de Vasile Alecsandri și „NEGUSTOR LIPSCAN” de Mihail Sadoveanu 790
  - ◆ „ALEXANDRU LĂPUȘNEANUL” de Costache Negruzzi și „MOARA CU NOROC” de Ioan Slavici 797
  - ◆ „ALEXANDRU LĂPUȘNEANUL” de Costache Negruzzi și „LA ȚIGĂNCI” de Mircea Eliade 804
  - ◆ „SĂRMANUL DIONIS” de Mihai Eminescu și „LOSTRITA” de Vasile Voiculescu 809
  - ◆ „CARTEA NUNȚII” de George Călinescu și „VIAȚA CA O PRADĂ” de Marin Preda 815

SINTEZE LITERARE

– ESEURI LITERARE –

- ◆ SINTEZA LITERARĂ – definiție – eseu structurat 828
  - ◆ FANTASTICUL ÎN PROZA LUI MIRCEA ELIADE ȘI VASILE VOICULESCU 829
  - ◆ CONTRIBUȚIA SCRITORILOR INTERBELICI LA DEZVOLTAREA ROMANULUI ROMÂNESC MODERN DE ANALIZĂ PSIHOLAGICĂ 845
  - ◆ CRITICI ȘI ISTORICI LITERARI – *studiu de caz* 863
- BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ 881